

Seznamy a rodokmeny: Povzbuzení v nelehkých dobách

Texty na tento týden

Ezd 1,7–11; 2,1–70; 8,1–15; 8,24–26; Neh 11,1–36

Základní verš

„...připojovali se ke svým vznešeným bratřím. Přicházeli a přisezně se zaklínali, že budou žít podle Božího zákona, který byl vydán skrze Božího služebníka Mojžíše, a že budou zachovávat a plnit všechna přikázání Hospodina, našeho Pána, jeho práva a jeho nařízení.“ (Neh 10,30)

Při čtení Písma většinou rodokmeny a různé seznamy lidí a věcí přeskakujeme. Nevidíme na nich nic zajímavého, proto jim nevěnujeme pozornost. Bůh je však nechal do Bible zapsat s určitým záměrem. Biblický Bůh je totiž Bohem detailů. Všimá si i podrobností a maličkostí a to nám může dát jistotu, že nikdy nezapomene ani na nás. Jednotlivé biblické rodokmeny kromě jiného naznačují, že Bůh zná každého, i vaši rodinu, a má o všechny zájem. Seznam různých věcí a detailů zase ukazuje, že Bohu záleží i na tom, co je zdánlivě bezvýznamné. Ježíš to naznačil, když řekl: „Což neprodávají pět vraců za dva haléře? A přece ani jeden z nich není zapomenut před Bohem. Ano i vlasy na vaší hlavě jsou všechny spočteny. Nebojte se, máte větší cenu než mnoho vraců.“ (L 12,6.7) Bůh, kterému záleží i na malých věcech, se stará i o nás a zná všechny detaily toho, co nás trápí a sužuje.

S některými takovými „soupisy“ lidí či věcí se setkáváme i v knihách Ezdráš a Nehemjáš. Bůh je už tehdy použil jako ujištění pro jeho lid, že se zajímá o každého jednotlivce i o každou věc, kterou jeho děti zažívají. I dnes proto můžeme mít naprostou důvěru a prožívat jistotu, že Bohu záleží na každé oblasti našeho života. Toto poznání nám přináší klid, ale zároveň by nás mělo vést k vědomí, že i my bychom se měli starat o všechny oblasti našeho života co nejlépe.

Budování společnosti

- Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?
- Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.

BŮH – PÁN A VLÁDCE DĚJIN

⁷Král Kýros také vydal předměty Hospodinova domu, které Nebúkadnesar odnesl z Jeruzaléma a dal do domu svého boha. ⁸Perský král Kýros je předal správci pokladu Mitredatovi, aby je sečtené odevzdal judskému předáku Šéšbasarovi. ⁹Toto je jejich soupis: třicet zlatých obětních misek, tisíc stříbrných obětních misek, dvacet devět jiných misek, ¹⁰třicet zlatých koflíků, čtyři sta deset náhradních stříbrných koflíků, tisíc jiných nádob. ¹¹Všech zlatých a stříbrných nádob bylo pět tisíc čtyři sta. To všechno přinesl Šéšbasar, když byli přivedeni přesídlenci z Babylónu do Jeruzaléma. (Ezd 1,7–11)

¹Ve třetím roce kralování Jójakíma, krále judského, přitáhl Nebúkadnesar, babylónský král, k Jeruzalému a oblehl jej. ²Panovník Hospodin mu vydal do rukou judského krále Jójakíma a část nádob Božího domu. Nebúkadnesar je dopravil do země Šineáru, do domu svého božstva; nádoby dal dopravit do klenotnice svého boha. (Da 1,1,2)

Osobní studium

Uvažuj o textech Ezd 1,9–11 a Da 1,1,2. V čem jsou tyto texty podobné a v čem rozdílné? Jak ti text u Daniele pomáhá pochopit to, o čem mluví první kapitola knihy Ezdráš?

Ezdráš připomíná historické události, které vedly k tomu, že se Izraelci dostali do babylónského zajetí. Všimni si podrobností a detailů popsanych v knize Ezdráš ve srovnání s širším obrazem, který podává Daniel. Společně však tyto dva texty ukazují, že Bůh má věci, navzdory jejich komplikovanosti, pod kontrolou.

„Přes všechny války a zmatky, kterých jsme na této zemi svědky, má všechno pevně v rukách ten, který sedí nad cherubíny. Každému národu a každému člověku přidělil Bůh ve svém plánu určitý úkol. Jedinci i celé národy dnes rozhodují o svém osudu a Bůh vše využívá ke svým záměrům.“ (PK 536; OSU 201)

Přečti si text Daniel 5. Pokus se vlastními slovy shrnout poselství této kapitoly. Co se z ní můžeš dozvědět o soudu nad Belšasarem?

Babylón padl v říjnu roku 539 př. Kr., kdy jej porazil médo-perský král Kýros se svou armádou. Belšasar se mylně spoléhal na úspěch, bohatství a slávu, které nabyl. Byl však tak troufalý a namyšlený, že ještě i v noc své porážky organizoval divokou hostinu, která však nakonec skončila jeho smrtí. Boží ruka napsala na stěnu královského paláce, že královny dny jsou sečteny a jeho vláda se blíží ke konci. A přestože znal osud a příběh obrácení mocného krále Nebúkadnesara, odmítl se z jeho zkušenosti poučit. Vždy je tragické, když nejsme ochotni poslouchat Boží varování a nechceme následovat jeho rady a příkazy.

Prorok Daniel byl sice v paláci, ale na jeho slova nikdo nedbal. Je tragédií, když to, co je svaté (a vůbec nemusí jít jen o bohoslužebné nádoby, ale například i o vztahy a postoje), nebereme vážně a svým chováním je znevažujeme a znečišťujeme. Když přestaneme vnímat Boží svatost a jeho přítomnost v našem životě, vydáme se na cestu problémů, zmatku a tragédií, které nevyhnutelně vedou k zániku.

Aplikace

Když Daniel vyprávěl králi příběh Nebúkadnesara, řekl mu: „Ani ty, jeho synu Belšasare, jsi neponížil své srdce, ačkoli jsi o tom všem věděl...“ (Da 5,22) Co můžeš udělat pro to, aby ses nedopustil podobných chyb, jaké udělal Belšasar? Jak ti může vědomí toho, co pro tebe Bůh udělal a kolik milosti ti prokázal, pomoci uchovat si před ním pokoru a úctu?

NÁVRAT DOMŮ

¹Toto jsou příslušníci judského kraje, kteří přišli ze zajetí, přesídlenci, které do Babylónu přesídlil babylónský král Nebúkadnesar. Navrátili se do Jeruzaléma a do Judska, každý do svého města. ...

⁷⁰I usadili se kněží, levité a někteří z lidu i zpěváci, vrátní a chrámoví nevolníci ve svých městech; všechen Izrael se usadil ve svých městech. (Ezd 2,1.70)

⁶Toto jsou příslušníci judského kraje, kteří přišli ze zajetí, přesídlenci, které přesídlil babylónský král Nebúkadnesar. Navrátili se do Jeruzaléma a do Judska, každý do svého města. ... ⁷¹I usadili se kněží, levité, vrátní, zpěváci i někteří z lidu a chrámoví nevolníci i všechen Izrael ve svých městech. Když nastal sedmý měsíc, byli již Izraelci ve svých městech. (Neh 7,6.72)

Osobní studium

Druhá kapitola knihy Ezdráš přináší poměrně dlouhý seznam jen těch, kteří se díky Božímu zásahu mohli vrátit zpět do Judska, do vlasti svých předků. Podobný seznam najdeme i v sedmé kapitole knihy Nehemjáš. V čem jsou stejné, v čem se liší a co se ti zdá na těchto dvou kapitolách zvláštní?

Opakování informací z Edr 2 (seznam těch, kteří se vrátili z babylónského zajetí spolu se Zerubábelem a Jéšou) v Neh 7 je záměrné. Oba seznamy se nám mohou zdát nudné, zjevují však něco důležitého – Bohu záleží na podrobnostech, které nás možná vůbec nezajímají.

Jeruzalémské hradby byly nyní dokončeny a biblický text v tuto chvíli záměrně zdůrazňuje skutečnost, že se na tomto úspěchu s Boží pomocí aktivně podílela už první generace navrátilců z období Ezdráše a Nehemjáš. Současná generace stavěla na tom,

co dosáhla předchozí generace, a to i přesto, že zadaný úkol byl náročný, plný různých problémů a jeho dokončení trvalo mnohem déle, než předpokládali. Vedení Ezdráše a Nehemjáš celou věc výrazně pomohlo, ale své poslání splnili všichni lidé, kteří se na svěřeném úkolu podíleli. Každá skupina dělala jinou práci a v jiném čase, ale výsledek jejich snažení byl impozantní. Začátek (Ezd 2) byl propojen s koncem (Neh 7) a podařilo se nejen znovu postavit chrám, ale i obnovit Jeruzalém.

„Izraelci již byli ve svých městech.“ (Neh 7,72) Celý návrat a obnova města a chrámu, to vše bylo v mnoha ohledech pozoruhodné. Lidé, jejichž město bylo zrušeno, chrám byl zničen a země vypleněna, se nyní vrátili a usilovně pracovali na obnově města a chrámu. Už tato situace musela být pro ně i pro okolní národy obdivuhodná. Vše se však dělo v souladu s Boží vůlí a podle jeho zaslíbení.

Aplikace

Co se právě teď ve tvém životě jeví jako beznadějně? Co bys měl nebo mohl udělat pro to, abys důvěřoval Bohu, že ti pomůže náročnou situaci zvládnout?

KDE ZŮSTALI LEVITĚ

¹Toto jsou představitelé svých rodů a seznam rodů těch, kteří se mnou vyšli z Babylónu za králování krále Artaxerxa... ¹⁵Shromáždil jsem je u řeky, která vtéká do Ahavy. Tam jsme tábořili tři dny. Pátral jsem mezi lidem a kněžími, ale nenašel jsem tam ani jednoho z levitských příslušníků. (Ezd 8,1.15)

Osobní studium

Skutečnost, že se Izraelci mohli vrátit z Babylóna do své domoviny, je úžasným naplněným proroctvím. Ale jako vždy, kdy se počítá s lidskou aktivitou, i zde vzniklo množství potíží. Přestože dlouhý seznam v osmé kapitole jmenuje celou řadu jmen těch, kteří se vrátili, mnoho Izraelců se nechtělo vrátit do země svých předků a rozhodli se raději zůstat v Babylóně.

Přečti si text **Ezd 8,1–15** a zaměř se především na 15. verš. Jak rozumíš vzniklé situaci?

Skutečností je, že ne všichni Židé se chtěli vrátit. Mohli k tomu mít několik důvodů. Mnozí z nich se již narodili a byli vychováni v nové zemi, kterou považovali za svůj domov, vždyť nic jiného neznali. Mnohým se nechtělo absolvovat dlouhou a určitě nebez-

pečnou cestu do země, kterou neznali. Z textu se však dozvídáme, že se nakonec vrátilo dostatek levitů, aby mohli v chrámu začít službu (více v lekci na čtvrtek).

„V té době už byli Židé v exilu téměř sto padesát let. Vykopávky v Nippuru vynesly na světlo mnoho dokumentů, které ukazují, že během vlády krále Artaxerxa I. obývalo tuto část Mezopotámie hodně bohatých Židů. Pro Ezdráše a další vůdce mohlo být proto obtížné přesvědčit k návratu dostatek lidí. Navrátilci mohli právem očekávat namáhavou práci, náročné podmínky a určitě mnohem méně pohodlí, než měli v Babylóně. Ve světle těchto skutečností je překvapující, že se Ezdrášovi podařilo přesvědčit téměř dva tisíce rodin, aby spojily svůj osud se svými bratry v původní domovině.“ (3BC 376)

Aplikace

Jak se ti žije v prostředí, které nesdílí tvou víru a hodnoty? Připadáš si v něm jako „cizinec“? Nebo ses v něm už tak „zabydlel“, jako Židé v Babylóně, že jsi v něm vlastně spokojený? Byl bys ochotný svůj zaběhlý život změnit, kdyby tě k tomu Bůh vyzval?

DARY VDĚČNOSTI

²⁴Pak jsem oddělil dvanáct kněžských předáků; k nim Šerebjáše, Chašabjáše a s nimi deset jejich bratří. ²⁵Odvážil jsem jim stříbro a zlato i předměty jako oběť pozdvihování pro dům našeho Boha, to, co obětoval král se svými rádci a jeho velmožové i všechen Izrael, který tam byl. ²⁶Odvážil a předal jsem jim šest set padesát talentů stříbra, stříbrných nádob za sto talentů, zlata sto talentů, ²⁷dvacet zlatých koflíků po tisíci darejích a dva předměty z výborného nazlátlého bronzu, žádoucí jako zlato. ²⁸Přitom jsem jim řekl: „Ste svatí Hospodinu, i tyto předměty jsou svaté. Toto stříbro a zlato je dobrovolný obětní dar pro Hospodina, Boha vašich otců. (Ezd 8,24–28)

Osobní studium

Další seznam, se kterým se v knize Ezdráš setkáváme, vyjmenovává počty a druhy zlatých a stříbrných předmětů, které Judejci nesli s sebou z vyhnanství do Jeruzaléma (Ezd 8,26–28). Jaký to mělo smysl? Jaký měli s tímto velmi cenným nákladem záměr?

Je až překvapivé, že biblický text věnuje tak detailní pozornost věcem, které nám mohou někdy připadat přízemní. Je ale zřejmé, že i náš vztah k materiálním věcem, k penězům a majetku, je součástí našeho života s Bohem. On se vždy zajímal o to, jak nakládáme se svými prostředky, a jakým způsobem je používáme.

Už Mojžíš připomínal Izraelcům: „Neříkej si v srdci: Tohoto blahobytu jsem se domohl svou silou a zdatností svých rukou. Pamatuj na Hos-

podina, svého Boha, neboť k nabytí blahobytu ti dává sílu on, aby utvrdil svou smlouvu, kterou přísahal tvým otcům, jak tomu je dnes.“ (Dt 8,17,18) A podobně své čtenáře nabádal i Šalomoun: „Důvěřuj Hospodinu celým srdcem, na svoji rozumnost nespolehej... Cti Hospodina ze svého majetku i prvotinami z celé své úrody! Bohatě se naplní tvé sýpky, moštěm budou přetékat tvé kádě.“ (Př 3,5,9,10)

Bůh, který se rozhodl po babylónském zajetí přivést Judejce do jejich vlasti a obnovit Jeruzalém a chrám, nebyl závislý na penězích, které mu na to poskytli lidé. A stejně tak není závislý na tom, co mu přineseme my dnes. Vždyť on sám je Tvůrcem a Vlastníkem všeho na naší zemi. A přesto očekával a očekává, že mu projevíme svou vděčnost, a to, co od něj dostáváme, použijeme k jeho oslavě a pro dobro druhých.

Aplikace

Jakou roli hraje Bůh v tvém rozhodování, jak použiješ materiální prostředky, které máš k dispozici? Přispívají tvé životní „investice“ k Boží slávě a k dobru druhých?

SLUŽBA VE SVATÉM MĚSTĚ

¹Předáci lidu se usadili v Jeruzalémě. Ostatní lid losoval, aby vybral vždy jednoho z deseti, který by se usadil ve svatém městě Jeruzalémě; devět dalších zůstalo v jiných městech. ²Lid žehnal všem mužům, kteří se dobrovolně rozhodli, že se usadí v Jeruzalémě. ³Toto jsou představitelé krajin, kteří se usadili v Jeruzalémě a v judských městech. Každý se usadil ve svém trvalém vlastnictví ve svém městě... (Neh 11,1-3)

Osobní studium

Jak rozumíš úvodním veršům o novém osídlení Jeruzaléma? Jaké výhody a nevýhody mohlo podle tebe mít tehdy bydlení v Jeruzalémě? Pokud by ses mohl tehdy rozhodnout ty, jaká by byla tvá volba? Proč?

Jedenáctá kapitola knihy Nehemjáš přináší ještě jeden dlouhý seznam – je to přehled jednotlivých rodin a míst, kde se tito navrátilci usadili. V dané situaci bylo nejdůležitější, aby bylo obydleno hlavní město Jeruzalém. Proto bylo losem určeno, kdo všechno tam bude bydlet.

Zdá se, že tehdy bylo jednodušší žít na venkově než ve městě. Lidé na venkově měli vlastní půdu, kterou zdědili po svých předcích a která je mohla dobře uživit. Opustit ji a jít bydlet do Jeruzaléma byla vlastně oběť. Některým to bylo nařizeno, jiní se pro to po zralé úvaze rozhodli dobrovolně. Je ale zřejmé, že se mohli na novém místě cítit vykořenění. Život jim tam patrně přinesl

nové potíže, protože život na venkově se v mnohém lišil od života ve městě. Přestěhovat se do nových, neznámých podmínek je vždy těžké.

Podobné je to i dnes, když se někdo rozhoduje přestěhovat se na nové místo, aby tam sloužil Bohu a představil lidem jeho lásku. Nemusí jít vždy jen o stěhování do cizí země a kultury. V dnešní době je poměrně náročná i služba ve velkých městech, byť ve vlastní zemi, protože tam není vůbec snadné oslovit obyvatele dobrou zprávou o Kristu.

Na náročnost této služby lidem ve velkých městech upozorňovala již před mnoha lety Ellen G. Whiteová. Přesto k ní ale své spoluvěřící povzbuzovala: „Když přemýšlím o městech, ve kterých se udělalo tak málo a žije v nich tolik tisíc lidí, kteří mají být upozorněni na brzký příchod Zachránce, cítím velkou touhu vidět muže a ženy rozhodnuté vykročit a v moci Ducha a naplněni Kristovou láskou pracovat pro umírající duše.“ (7T 40)

Aplikace

Jak můžeš druhým představit Ježíše a jeho nabídku záchrany v prostředí, které není vůči víře a křesťanství příliš vstřícné? Jakou roli v tom sehrávají tvá slova a tvůj praktický život? Je obojí potřebné? Kdy je třeba více mluvit, a kdy naopak více jednat?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Přečti si kapitulu „Jak prožít opravdovou změnu“ z knihy *Cesta k vnitřnímu pokoji* (SC 57–65; CVP 59–66).

„Někteří lidé vědí, že jim Bůh odpustil jejich viny, a opravdu se chtějí stát jeho dětmi, jeho následovníky. Uvědomují si však, že jejich charakter není dokonalý a že jejich život vykazuje mnoho chyb. Proto pochybují, že Boží Duch skutečně změnil jejich srdce.

Takovým lidem chci říct: Neztrácejte odvahu a naději. Často se musíme sklánět a plakat před Ježíšem Kristem, protože se dopouštíme mnoha chyb a zdaleka nejsme dokonalí. To ale není důvod, abychom se vzdali. Bůh nad námi neláme hůl ani tehdy, když nás satan přemůže. Nenechá nás napospas zlu. Ježíš Kristus je u Božího trůnu a žádá nebeského Otce, aby nám odpustil.

Touží nás přivést zpátky k sobě. Přeje si, aby se v nás projevovala jeho čistota, jeho dobrota a dokonalost. Jestliže se mu odevzdáme, bude v nás po celý náš život dále uskutečňovat proměnu, kterou začal.

Je třeba, abychom se opravdověji a naléhavěji modlili, abychom opravdověji věřili. Nakolik přestaneme spoléhat na své vlastní schopnosti, o to více budeme důvěřovat moci našeho Záchránce. Oslavujme Pána, který je světlem našeho života.“ (SC 64; CVP 65)

Otázky k rozhovoru

1. Bůh o nás ví všechno. Je to potěšující a díky tomu můžeme prožívat pocit jistoty, že se o nás stará. „Nyní toto praví Hospodin, tvůj stvořitel, Jákoobe, tvůrce tvůj, Izraeli: „Neboj se, já jsem tě vykoupil, povolal jsem tě tvým jménem, jsi můj.““ (Iz 43,1) Jak můžete ujistit ty, kteří procházejí citovou, vztahovou, společenskou nebo finanční krizí, o Boží přítomnosti a péči?
2. Reaguje Bůh na naše problémy vždy stejně? Proč jsou někteří lidé svědky, jak Bůh téměř okamžitě v jejich životě zasáhne, zatímco jiní procházejí dlouhotrvajícími obdobími těžkostí a trápení?
3. Ve kterých oblastech vaší země se nedaří evangelizačním snahám? Znáte nějaká „bílá místa“, kde je služba obtížná? Mezi které společenské či etnické skupiny se nedaří s tímto poselstvím proniknout? Co s tím můžeme udělat? Co od nás čeká Bůh? Byli byste ochotni přestěhovat se na místo, kde by byla vaše služba potřebná?

Praktický závěr

- Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?

Podněty k modlitbám

- Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.
- Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?
- Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátelé, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy: